מו א ב ג מיי׳ פכ״ה מהל׳

שבת הלי יע: שבת הלי יע: בוז ד ה מיי׳ פכ"ו מהלי שבת

הל' [טו] יו סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן שח סעיף

לו ב חיני מ״ה חבורות חווה

מוש"ע ח"מ סימן לו סעיף כח:

ועשין קפה טושיע מיימ פריית שם ימ ח ט מיי שם ופריית שם הלכה יע סמג שם טושיע

הלכה יט סמג שם טושיע איח סימן שכא סעיף א ובסימן שיט סעיף ו: ב י מיי פכ"ו שם הלכה טו סמג שם טושיע איח סי שח סעיף לג:

בא ב מיי׳ שם טוש״ע שם

מעיף לא: כב ל מיי׳ שם טוש״

ועשין קלה טוש"ע א"ח

חז מיי׳ פכ״ו מהלכות שבת

הלכה יח סמג לאמי סה

 ל) [ב"מ מו], ב" [מוספחה פט"ץ], ב" ב"מ מון.; ד' לעיל מו, מ"ל, ה" [לעיל מו, וש"קן, ו) פ" מעיל וחגורה, ו) [מוספי פט"ח],
מ"ל וחגורה, ו) [מוספי פט"ח],
מ"ל [שס], ש) ס"ח פיאה,
ו [לקמון קמו, ע"ש], כ") [בילה מון לקמון למו, ע"ש], כ"ן [בילה מון למו, מ"ש], ין [מחת קמו ע שן, כ) ביים מ.ן, (ל) רש"ל מ"ו, מ) [ב"ב נו.], (ט) [שיך לעיל קכו: על המשנה], (ב) [המורה מקום זה לא דק דלאדכה שם בכתובות מו: וכן שם מ: ובקדושין ג: פריך הש"ם עלה מ. ובקרושין ג.פרין הש"ס ענה ומסיק ג"כ דההיא בהפרת נדרים הוא דכתיב אכן כוונתם אגמרא דב"ק פז. וע"ש בתוספות ד"ה כיון וע"ע בתוס' עירובין טו: ד"ה בכתיבה וכו' מבואר היטב וע"ע מוספות ח. ד"ה נ"ל ומגילה ג. ד"ה וילן ודף כ. ד"ה דכתיב וביבמות סח. ד"ה אי בת וסגריון לד: ד"ה דכתיב וחברים קיז. ד"ה והתורה ובכריתות טו. ד"ה עדות וסוכה ל. ד"ה כי יקריב בכורות יד: ד"ה טוב], ע) [וע"ע חוס' חולין יד. ד"ה

תורה אור השלם

ונסבין],

וְנְתַתָּה בָּבָּסֶף וְצִרְתָּ הַכָּסֶף בְּיִדְרָ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יבחר יי אלהיר בו:

דברים יד כה י ובויטיל השְׁדָה בְּשְׂדָה בְּשְׂדָה אַת הְשְׂדָה בְּקַקְּרִישׁ אַתוֹ וְיָסְף חֲמָשׁית בָּמֶקְרִישׁ אַתוֹ וְיָסָף חֲמָשׁית בָּסֶף עֶרְבְּּךְּ עָלְיוֹ וְקָם לוֹ: ויקראַ כו יט

הגהות הב״ח

(ה) גם' בטבל טבול מדרבנן רכגון שזרע בעלין: (ב) שם וחבילי עלים (וחבילי זרדין) תח"מ ונ"ב ער במה שכתב הטור א״ח סי׳ ש״ח משמע להדיא דלא גרסי׳ בבריים׳ וחבילי זרדין אבל במתניתון גרסיון זרדין אבל במתניתין גרסינ וחבילי זרדין ע"ש: (ג) רש" חופניל וחדץ ע"ש: (ג) רש" ד"ה במוקלה וכו' דאסור לאוכלו ובמוקצה לאיסור טלטול סבר: (ד) תום' ד"ה אבל וכו' דאמר רב יוסף בפרק כירה: (ס) ד"ה ומקן וכו' לפי שנה׳ ופדה בערכך יכול : כעבדים

גליון הש"ם

גמ' והא ר"ה תלמיד דרב. בינה דף מ ע"ל. ב"ק קטו ע"ל. ועיין ב"ב דף קנג ע"ל מוספות ד"ה שלחו ליה (קנ"ב ע"ב): שם במוקצה למלמל ע"ב): שם במוקצה למלמל ם"ל כר' שמעון. עיין לעיל דף יט ע"ב תוספות ד"ה הני כרכי יט ע"כ נחספות ד"ה הלי כל כ"ל דוויו. ולקמן דף קלע ע"ב השייך לדף קמ ע"ב חוספות ד"ה תלא דכשרא. ועיין במהרש"א בילה דף לג ע"א בחוספות ד"ה איו סומכיו:

הגהות הגר"א

וא] גם' אין מסתפה מהן בשבת מתחכנ בהתה. נ"ב מתחכנ מקתפק מהן בשבת: [ב] שם מותר לטלטל בשבת בשר תפל. נ"ב גי' הגאונים ורי"ף תפוח ועי' רשב"א:

רבינו חננאל

אסימון, מטבע שאין עליו צורה. ולא את הלוף ולא את בחרדל. רשב"ג מתיר בלוף וכו'. והא דרשב"ג בשיטה. חבילי קש וחבילי עצים וכו'. חצב עשב הוא, והוא העשב (שכן) [שבו] תיחם יהושע לישראל את הארץ. הא מתניתין סתמא היא וכוותיה מתניתין סתמא היא וכוותיה עבדינן דהא מתניתא נמי דברי הכל הוא. ורשב"ג דאמר אין מותר לטלטל אלא חבילה הניטלת בידו אחת. מוקמינז . ליה בחבילות שהכניסז למאכל

שלא ניטלה חרומת הא סלקא דעתך שלא ניטלה תרומת מעשר שלו: אסימון. שאין עליו לורה: חלב. עשב שמשתרש בעומק כנגדו ואין שרשיו מתפשטין ובו שתיחם יהושע את הארך לישראל: נעמיות.

מכותיהן. בשבת ולח גזר משום שחיקת סממנין: שכן דרכן לסוך. אבל לא את הטבל וכו': פשיטא לא צריכא בלא מכה הלכך לאו מוכחא מילחא במבל מבול מדרבנן ויי שזרעו בעציץ שאינו דלרפואה: הפקינן. הומינן: אסור נקוב: בולא מעשר ראשון וכו': פשימא לא לטלטלן. ואפילו הזמינם למאכל צריכא שהקדימו בכרי שנטל ממנו מעשר בהמה דטירחה היה: סיחה חווב ולא נטלה ממנו תרומה גדולה מהו דתימא וקורנים. לקמיה מפרש לה: הכניסן כדאמר ליה רב פפא לאביי קמ"ל כדשני לעלים. לייבשן: שלא יקטום בכלי. ליה אביי: יולא את מעשר שני וכו': כדרך חול כדחמרן (לעיל דף עד:) פשיטא לא צריכא דנפדו ולא נפדו כהלכתן האי מאן דפרים סילקא דמי לטוחן: במילתיה דרבי יהודה גרסינן מולל מעשר שפראו על גבי אסימון דרחמנא אמר ואוכל וכלבד שלא ימלול בכלי הרבה יוצרת הכסף בידְד יהבר שיש בו צורה וחכמי׳ אומרים מולל בראשי אלבעותיו הקרש שחיללו על גבי קרקע דרחמנא אמר וכלבד שלא ימלול בידו הרבה כדרך ונתן הכסף יוקם לו: יולא את הלוף: ת"ר חול. כך מנאתי בתוספתא דרבנן ימטלטלין את החצב מפני שהוא מאכל מחמרי דבכולי ידא אסור אלא לצביים ואת החרדל מפני שהוא מאכל בראשי אלבעותיו. ומהו מולל כגון אם בא לאכול הזרע מולל השרביטין ליונים רשב"ג אומר אף מטלטלין שברי שהזרע בתוכם: וכן באמיתא. זכוכית מפני שהוא מאכל לנעמיות אמר לקמיה מפרש מאי אמיתא: ניניא. ליה רבי נתן אלא מעתה חבילי זמורות מינטא"י: פיגם. רוד"א: לחרי. ימלמלו מפני שהוא מאכל לפילין ורשב"ג שדריא״ה לוי״ה. ל״א פוליאו״ל: נעמיות שכיחי פִילין לא שכיחי אמר אמימר הברסה. הישני"ה: השי. שדריה"ה. הוהוא דאית ליה נעמיות אמר רב אשי וללשון הראשון לא פורש: בשר מפל. שאינו מלוח. ומאן דגרים תפוח היא לאמימר אלא דקאמר ליה ר' נתן לרשב"ג חבילי זמורות ישלשל מפני שהוא מאכל היא: מותר לעלעלו. דלית ליה מוקלה בטלטול: במוקלה לאכילה לפילין אי אית ליה פילין אמאי לא אלא סבר לה כר' יהודה. כלומר באיסור ראוי 'ה"ג ראוי יאמר אביי רשב"ג ורבי מוקצה לענין אכילה סבר לה כרבי שמעון ורבי ישמעאל ורבי עקיבא כולהו יהודה דאסר לאוכלו (a) ובאיסור מוחצה סבירא להו כל ישראל בני מלכים הם לטלטול סבר לה כרבי שמעון: בר רשב"ג הא דאמרן ר' שמעון ידתנן בני אוווא. שחוט: משמשא לטולא. שלא מלכים סכין על גבי מכותיהן שמן וורד שכן דרכן של בני מלכים לסוך בחול °ר"ש יסריח: ואמר להו רב חסדא חסרון כים חזינה הכה. שאתם מניחים אותה בשמש ומתחמם וסלקוהו על פיו אומר כל ישראל בני מלכים הם ר' ישמעאל מחמה ללל: באומלא. כשהוא חי ור' עקיבא דתניא יהרי שהיו נושין בו אלף אוכלין אותו בלא מלח: דג תפל מנה ולבוש יאיצטלא בת ק' מנה מפשיטין אסור לטלטלו. דאינו ראוי לכלום אותו ומלבישין אותו איצמלא הראויה לו ולכלבים לאו דעתיה למישדייה אבל תנא משום רבי ישמעאל ותנא משום רבי מלים נאכל חי על ידי מלחו:

עקיבא כל ישראל ראוין לאותה איצטלא: בשר חבילי קש וחבילי כו': תנו רבנן "חבילי קש וחבילי עצים (ים וחבילי זרדים אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם לאו אין מטלטלין אותן רשב"ג אומר חבילין הניטלין ביד אחד מותר לטלטלן בשתי ידים אסור לטלטלן ייחבילי ייסיאה אזוב וקורנית הכניסן לעצים אין ואו מסתפק מהן בשבת למאכל בהמה מסתפק מהן בשבת וקומם ביד ואוכל ובלבד שלא יקמום בכלי ומולל ואוכל ובלבד שלא ימלול בכלי הרבה דברי רבי יהודה וחכמים אומרים "מולל בראשי אצבעותיו ואוכל ובלבד שלא ימלול בידו הרבה כדרך שהוא עושה בחול וכן באמיתא וכן בפיגם וכן בשאר מיני תבלין מאי אמרתא ניניא סיאה אמר רב יהודה (סיאה) צתרי אזוב אברתא פ קורנית קורניתא שמה והא ההוא דאמר להו מאן בעי קורניתא ואישתכח חשי אלא סיאה צתרי אזוב אברתא קורניתא חשי: איתמר בשר מליח מותר לטלטלו בשבת בשר 🗈 תפל רב הוגא אמר מותר לטלטלו רב חסרא אמר אסור לטלטלו רב הוגא אמר מותר לטלטלו פוהא פרב הוגא תלמיד דרב הוה ורב כר' יהודה סבירא ליה דאית ליה מוקצה במוקצה לאכילה סבר לה כרבי יהודה •במוקצה לטלטל סבר לה כרבי שמעון רב חסדא אמר אסור למלמלו והא רב יצחק בר אמי איקלע לבי רב חסדא וחזא ההוא בר אווזא דהוו קא מטלמלו ליה משמשא לטולא ואמר רב חסדא חסרון כים קא חזינן הכא שאני בר אווזא דחזי לאומצא ת"ר דג מליח מותר לטלטלו ד'ג תפל' אסור למלמלו יבשר בין תפל ובין מליח מותר למלמלו י(וסתמא כרבי שמעון) תנו רבנן למטלטלין את העצמות מפני שהוא מאכל לכלבים

> יהיה ווביאות שהנכים (מממה) בהמה דכל מחם של תורה לחומרא עבדינן. ותוב מתניתין סתמא תני וכוותה עבדינן. וליכא לאוקומה [דןרשב"ג מפרש, דהא לא קתני אימתי ולא במה. חבילי סיאה, ציתרי. אזוב, אברתא. וקורנית, חאשי, כולן מיני איזוב הן. הכניסן לעצים להדליק מהן, אין מסתפק מהן בשבת, למאכל בהמה, מסתפק מהן בשבת, לודקי"ל אכל דחזי ליה. וקוטם ואוכל ובלבד שלא יקטום בכלי. ובמלילה חלקו ר' יהודה וחכמים, והלכה כחכמים שאמרו מולל בראשי אצבעותיו ואוכל ובלבד שלא ימלול בידו הרבה כדרך שהוא עושה

יאבל לא את המבל. והא דאמר (ד) רצה צפרק כירה (לעיל דף מג.) טבל מוכן הוא אלל שבת שאם עבר ותיקנו מתוקן ה"מ לענין ביטול כלי מהיכנו שלא החמירו כמו לענין טלטול בידים: בנות היענה: יטלטלו. ראוי הוא להיות לו פילין ולהאכילן: על שבדאן אגב אסימון. הא דנקט אסימון היינו דלא כרבי דוסא לפרק הזהב (ב"מ דף מו:) והוה מלי

למימרא מעות הניתנות סימן לבית המרחץ לד"ה באלא משום דאם כן מאי קמ"ל אבל השתאד קמ"ל כרבנןה: וברן הכסף וקם לו. אין הפסוק כן אלאי ויסף חמישית כסף ערכך עליו וקם לו (ויקרא כו) ודרך הש"ם לקלר ולומר בלשון אחר קלר כי ההיא דפרק הדר (עירובין דף סה.) רבי חנינא ביומא דרתח לא מצלי שנאמר בלר אל יורה ובפרק הרואה (ברכות דף נה:) חשנאמר כל החלומות הולכים אחר הפהט וחשה לר"י נימא כסף דוקא וכ״ת דשוה כסף ככסף חדא דגבי נוקין מלרכינן קרא ישיב לרבות שוה כסף ועוד דחם כן אפילו קרקע נמי ומנלן למעוטי קרקע ואומר דמכלל ופרט נפקא כדתנן בבכורות בפרק יש בכור לנחלה (דף נא.) אין פודין לא בעבדים ולא בקרקעות ולא בהקדשות ומפרש בגמרא דבעי למימר ולא הקדשות בכל אלו ולענין פדיון בכור דרשינן התם כלל ופרט' ופדויו מבן חדש כלל כסף פרט תפדה חזר וכלל מה הפרט מפורש דבר המיטלטליא כו׳ ה״נ איכא למימר בפדיון הקדשות ונתן כלל כסף פרט וקם לו חזר וכלל כו' מיהו בת"כ דריש ליה מקרא אחרינא וכל ערכך יהיה בשקל הקדש מה ת"ל לפי שנאמר (ס) תפלה יכול בעבדים ושטרות וקרקעו׳ מ"ל בשקל הקדש אין לי אלא סלעים מניין לרבות כל דבר המיטלטל ת"ל ופדה בערכך א"כ למה נאמר בשקל פרט לעבדים ושטרות וקרקעות אלא כן דרך הש"ס שאינו מביא עיקר הדרשה כמו שרגיל להביא ם) (כתובות דף מו:) בנעוריה בית אביה כל שבח

נעורים לאביה אע"ג דההוא בהפרת נדרים הוא דכתיב וכן הרבה: רשב"ג אומר אף ממלמלין שברי זכובית. משמע דמודה

לת"ק דמתיר חרדל והא דתנן רשב"ג מתיר בלוף ב וכל שכן דמתיר בחרדל: הכניםן לעצים אין מסתפק. איכליג למימר "דה"ק הא

סתמא נעשה כמי שהכניסן למאכל בהמהטו כי היכי דלא תקשה רישא לסיפה: דחזי לאומצא. מכחו ראיה דדם האברים שלא פירש מותר" דקאמר דחזי לאומלא אע"ג דלה מליחש: דג תפל אסור לשלשלו. תיתה מדשרי בשר תפל אלמא כר"ש אתיא אם כן דג תפל נמי לישרי כמו בשר תפל וי"ל דדג תפל אינו ראוי לכלבים אי נמי כר׳ יהודה אתיא ודג תפל אע"פ שראוי לכלבים אסור לטלטלו דכל מידי דחזי לאינש לא מקצה לכלבים בשר תפל מותר לטלטלו לרבי יהודה מפני

שהוא מאכל לחיה: משלמלין את העצמות. לר׳ יהודה דחים לי׳ מוקנה

つだる

מיירי כגון שלא הי׳ עליה׳ בשר מאתמול:"

לעזי רש"י

מינטא"י [מינט"א]. מנתה (צמח). רוד"א. פֵּינֶם (צמח). שדריא"ה. צתרה (צמח). פוליאו"ל [פוליו"ל]. מנתה (צמח).

מוסף תוספות

א. שפדאו על גבי. מוס׳ הלש״ש. ב. אין מחללין עליו. מוס׳ הלש״ש. ג. מתני׳ כיון דלדברי הכל אין מחללין. תוכי חוכי אך מוזיין. מוס׳ הכח״ש. ד. דנקט אסימון. מוס׳ הכח״ש. ה. לאפוקי מדר׳ דוסא דאמר מחללין. מוס׳ הרא"ש. 1. הכי כתיב. תום׳ הרא"ש. T. ומפרש ר"ת דנפיק מדכתיב היערוך שועך לא בצר. תוס' הרא"ש. ח. גבי פותרי חלומות, ׳וכולם נתקיימו בי, לקיים מה. תוס׳ הרח"ש. ט. ופריך התם אטו יכל החלומות הועבים הפה' קרא הוא, ומשני אין ייחנז מנין שכל ייחנז מנין שכל כל החלומות הולכים אחר שנאמר ׳ויהי כאשר פתר לנו כז היה". מום" הרא"ש. ". וכלל. כן היה׳. מוס׳ הרס״ע. ..ב... מוס׳ הרל״ש, יא. וגופו ממון ישאו קרקעות שאין תוק׳ הרח״ם. 'א. וגופו ממון יצאו קרקעות שאין מטלטלין יצאו עבדים וכו׳. תוס׳ הרח״ש. יב. משמע דבחרדל מודה דאסור. יוור אין האיר אף בלוף. מוס' הרא"ש, יג. תימה דקשיא [רישא] דוקא הכניסן לעצים הא סתמא למאכל בהמה, וסיפא קתני למאכל בהמה מסתפק הא סתמא לעצים קיימי ואסירי. מוס' הלח"ש. ד. הכניסן לעצים אין יT. הכניסן לעצים אין מסתפק מהם. תוס' הרא"ש, .10 ומותר לטלטלן בשבת. מומ׳ הרא״ש דור הורלע. מומ׳ עוס יהים"ש, טרו הגבלע. עוס הלח"ש, יון. לאוכלו עם הבשר כל זמן שלא יצא. מוס' הלח"ש, יון. דהשתא לא הוי נולד. מוס׳ הרח״ש (וע׳ הגהות מלא הרעים).

רב נסים גאון

אסימון הוא מטבע, בפרק לפדות בו את המעשו שני, כי הכתוב פי' שצריך מטבע שיש עליו צורה, דכתיב מטבע שיש עליו צודה, דכתיב [דברים יד] וצרת הכסף בידך דבר שיש עליו צורה. ת״ר מטלטלין את החצב. זה [ה]חצב הוא צמח משלח שרשיו למטה בקרקע בצדק בלא הטייה. והוא מה שאמרו . בפרק חזקת הבתים וב״ב דף והו

אמר ר' אסי אמר ר' יותנן בשני והחצב מפסיקין בנכסי הגר וכר'. ואמרו מאי חצובא, אמר רב יהודה אמר רב שבי תיחם הושפע את הארץ לישראל כדי שיתפרשו תחומין אחד מחבירו ויאמינו בכך לענין עירובן של תחומים ושיתופם, כי השרשים שהוא משלח בקרקע מוכיחים על הגבולים. ועל פי זה אמרו שם במסכת יום טוב (פרק אין צדין דף הו) חצובא מקטע רגליהון דרשיעיא שהוא, דבר שאין בו רוח חיים, ובצמיחתו משלח שרשיו בארץ במשפט, והרשעים מעקמין דרכיהם ואין הולכין בדרכיו של הקב״ה כמו שראוי להם לכן דרכם באפילה.

הקיקר היה ההתנה התנהם המצה אבצבות החלק ברבר שא התלך בדר של הקב הרכזים המקום בל החלים המקום להתלך בתלכם בתלכה ה בחול. רון באמיתא רון בפיגם רון בשאר מיני תבלין, קילי בתכמים. צמיתא, נענג, בשר תפוח, חלקון בו ריב הונא ורב חסדא, רב הונא אמר מותר לטלטלו ורב חסדא אמר אטור לטלטלו. והילמא כרב הונא, דרב הסדא לגבי רב הונא תלמיד הוא. תוב רב הונא קאי כר" שמעון דקיי"ל כוותיה, ואפילו רב דסבר כר" יהודה במוקצה לאכילה במוקצה לטלטול כר" שמעון סבירא ליה. ואי חזי לאומצא, פ" ואם ראוי להיאכל נא אפילו רב חסדא מודה שמותר לטלטלו. ועוד תנא מסייע ליה לרב הונא דתנו רבנן דג מלוח מותר לטלטלו. דג תפל אסור לטלטלו, בשר בין מליח מותר לטלטלו. ת"ר מטלטלין את העצמות מפני שהן מאכל לכלבים, בשר תפוח מפני הוא מאכל לחיה, וזו היא דתניא כוותיה דרב הונא, מים מגולין מפני שהן ראוין לחתול. ומתניאתא אילין הילכתא אינון

בשר

א) אולי צ"ל והוא הדין אם הכניסן סתמא דקי"ל דדעתיה אכל דחזי ליה ועי׳ תוס׳ כאן ד"ה הכניסן.

ולא מעשר ראשון וכו' פשיטא. קס"ד נמרומת מעשר קאמר וקפריך פשיטא (ערובין לא: ופסחים לה:) דסיינו טגל (ברבות מז). שהקדימו בכרי. לאחר שנמתרח והוקצע למרומה מן המורה, קדס לוי את הכהן ונטל מעשר ראשון מחלה, ואחד מממישים שנו היה ראוי למרומה גדולה לכהן, ושלא ניטלה מרומתו דקמני לאו מרומת מעשר קאמר, אלא מרומה גדולה (ברבות שם) דחזי לאפרושי מניה מקמי דליפרשי מעשר מניה קאמר (ערובין שם ופסחים שם). כדאמר ליה רב פפא לאביי. לעיל אי הכי אפילו הקדימו נכרי (ברבות שם).